

PRILOG 1:

SPECIFIKACIJE ZA IZRADU AKCIJSKOG PLANA UPRAVLJANJA POSJETITELJIMA ZA PODRUČJE NACIONALNOG PARKA KORNATI

PROBLEMATIKA

U skladu sa svjetskim trendom sve većeg broja ekološki osviještenih turista koji tragaju za autentičnim doživljajem, broj posjeta nacionalnim parkovima i parkovima prirode u Republici Hrvatskoj u posljednjih je nekoliko godina u stalnom porastu. Stoga se javlja potreba za učinkovitim upravljanjem kako bi se zadovoljile potrebe posjetitelja te, istovremeno, ublažio njihov negativan utjecaj na prirodne i kulturne resurse.

Područje Nacionalnog parka Kornati godišnje posjeti oko 200.000 osoba. Najviše posjetitelja dolazi tijekom srpnja i kolovoza kada se može naći i do 2.500 posjetitelja dnevno. Ovakvo visoko opterećenje ostavlja utjecaj i na prirodne resurse i na doživljaj posjetitelja, što u konačnici otežava ostvarivanje strateških ciljeva zaštite prirode i vizije održivog razvoja turizma.

Izrada Akcijskog plana upravljanja posjetiteljima kroz uključivanje dionika, a temeljem dokumenta „Smjernice za planiranje upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže“¹ trebala bi dati doprinos glavnim odrednicama dugoročne održivosti za područje Nacionalnog parka Kornati, a to su: (a) Očuvanje prirodnih i kulturnih vrijednosti (očuvanje i unaprjeđenje biološke i krajobrazne raznolikosti, kulturne baštine i tradicijske vrijednosti); (b) Edukacija i rekreacija posjetitelja (promoviranje i razvijanje mogućnosti za razumijevanje i uživanje u specifičnim kvalitetama Nacionalnog parka Kornati; (c) Jačanje lokalne zajednice (jačanje interesa lokalnog stanovništva u održivom korištenju prirodnih i kulturnih bogatstava Nacionalnog parka Kornati, s ciljem socio-ekonomskog razvoja).

SMJERNICE ZA IZRADU AKCIJSKOG PLANA UPRAVLJANJA POSJETITELJIMA

Sukladno spomenutim Smjernicama, Akcijski plan upravljanja posjetiteljima za područje Nacionalnog parka Kornati smatra se dijelom Plana upravljanja Nacionalnog parka Kornati za razdoblje 2014.-2023. te predstavlja zasebno akcijski plan kao dodatak planu upravljanja.

Izrađuje se prema istim principima prilagodljivog upravljanja i participativnog planiranja te sadrži dijelove istovjetne planu upravljanja (*evaluacija stanja, ciljevi specifičnog segmenta upravljanja, aktivnosti i pokazatelji učinka*).

U okviru izrade Akcijskog plana upravljanja posjetiteljima potrebno je napraviti analizu postojećih planskih i upravljačkih dokumenata te aktivnosti Javne ustanove Nacionalni park Kornati vezanih uz posjećivanje i turizam. Ta analiza predstavlja evaluaciju svih tema (1-6) navedenih u nastavku. Temeljem evaluacije potrebno je odrediti da li je pojedina tema relevantna za područje Nacionalni park Kornati te da li je za tu temu potrebno planirati aktivnosti u okviru akcijskog plana. Ukoliko pojedina tema nije relevantna, to je potrebno obrazložiti. Sve teme se sagledavaju u kontekstu posjećivanja i turizma iako su povezane i s ostalim područjima djelovanja Javne ustanove Nacionalni park Kornati.

¹Izvor: Ministarstvo zaštite okoliša i energetike i Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (2018) Smjernice za planiranje upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže, UNDP, Hrvatska.

Prilikom evaluacije analizira se sadržaj niže navedenih planskih i upravljačkih dokumenata na temu posjećivanja:

- Planski i izvještajni dokumenti (*Plan upravljanja NP Kornati 2014.-2023., Godišnji programi zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja NP Kornati i Izvještaji o izvršenju godišnjeg programa, Marketinška strategija za projekt „Rediviva Kurnata“, Strategija razvoja održivog turizma na širem području Nacionalnog parka Kornati, Izvještaji analize strukture i zadovoljstva posjetitelja 2015-2017*)
- Prostorni plan Nacionalnog parka Kornati
- Dokumenti i akti vezani uz međunarodne dezinacije (ako je relevantno)
- Postojeće procjene učinkovitosti upravljanja zaštićenim područjem (npr. METT 2012., 2014., 2016. *ako je relevantno*)
- Postojeći akti i interni dokumenti JU NP Kornati (npr. Pravilnik o unutarnjem redu u NP Kornati, Statut JU NP Kornati, Poslovnik o radu Upravnog vijeća, Odluke, protokoli, programi i slično)

Tema 1: Infrastruktura i kapaciteti za upravljanje posjetiteljima

- Baza podataka postojećih turističkih objekata i projektom planiranih objekata JU NP Kornati i drugih subjekata
- Kapaciteti za upravljanje posjetiteljima JU NP Kornati (*ljudski resursi, kvalifikacije zaposlenih, sredstva za upravljanje posjetiteljima*)
- Prepoznavanje načina odsjedanja u NP Kornati ili okolici koji su u skladu s razvojem lokalne zajednice i zaštitom vrijednosti
- Postojeća infrastruktura i način transporta posjetitelja (*označene staze i postavljeni putokazi/smjerkazi, dostupnost za osobe s invaliditetom, organizirani prijevoz i sl.*)
- Definirano i oglašeno radno vrijeme (*pojedinih objekata unutar zaštićenog područja i na otoku Murteru (Murter, Betina) te vremenski okvir kada je moguće izvođenje programa za posjetitelje*)
- Uspostava bolje kontrole ulaza u područje NP Kornati
- Programi za rizične situacije (*u slučaju nesreće, požara i sličnih situacija*)
- Rješavanje zbrinjavanja otpada uključujući reciklažu te zbrinjavanja otpadnih voda turističkih objekata (*kroz suradnju s nadležnim subjektima*)
- Postavljanje temelja za određivanje cijena usluga i koncesijskih odobrenja JU NP Kornati

Tema 2: Postojeća ograničenja i/ili preporuke aktivnosti vezane uz zaštitu i prezentaciju

- Postavljanje preporuka i/ili ograničenja broja i tipa aktivnosti posjetitelja (*primjerice koje su poželjne, a koje nepoželjne aktivnosti, u kojem broju i u kojem vremenskom razdoblju*) te definiranje rješenja za konflikte u tipu korištenja između različitih vidova rekreacije i/ili aktivnosti koje nisu rekreativne
- Procjena i određivanje kapaciteta i s tim povezane regulative (*vezane uz broj posjetitelja i/ili grupa i sl. i to vremenska i prostorna ograničenja*)
- Uspostava sistema rezervacije usklađenog s kapacitetima
- Analiza prostornog i vremenskog rasporeda i protoka posjetitelja

- Definiranje ograničenja buke, svjetlosnog zagađenja, korištenja vode u infrastrukturnim objektima i sl.
- Postavljanje kriterija/uvjeta za izdavanje koncesija i koncesijskih odobrenja
- Informiranje posjetitelja o pravilima ponašanja, ograničenjima i preporučenim aktivnostima

Tema 3: Monitoring posjećivanja

- Uspostava monitoringa utjecaja posjećivanja na vrijednosti zbog kojih je područje zaštićeno
- Revizija i unapređenje postojećeg sustava monitoringa posjetitelja (*broja, sociodemografske strukture, načina korištenja i utjecaja na zaštićeno područje i sl.*) te monitoringa zadovoljstva i motivacije posjetitelja

Tema 4: Usluge i programi za posjetitelje

- Baza podataka postojećih turističkih usluga i djelatnosti JU NP Kornati i drugih subjekata koje provode aktivnosti
- Uspostava turističkih usluga i djelatnosti (*prodaja suvenira, pružanje ugostiteljskih usluga*) i procjena da li su usluge usklađene s konceptima održivog razvoja lokalne zajednice
- Uspostava edukacijskih i interpretacijskih programa, vođenja i izleta JU NP Kornati i drugih subjekata koji organiziraju te aktivnosti u NP Kornati (*posebno sagledati da li su zasnovani na pravilnoj prezentaciji i promociji vrijednosti zbog kojih je područje zaštićeno*), a sukladno Marketinškoj strategiji projekta „Rediviva Kurnata“
- Materijali vezani uz edukaciju i interpretaciju

Tema 5: Suradnja s dionicima vezana uz posjećivanje odnosno turizam u NP Kornati

- Suradnja s dionicima vezana uz posjećivanje i turizam u NP Kornati (*posebno sagledati suradnju s lokalnim stanovništvom, lokalnim dionicima povezanim s turizmom i ostalim dionicima iz sektora turizma*)
- Analiza ekonomskog i socioekonomskog utjecaja posjećivanja i turizma na lokalnu zajednicu

Tema 6: Komunikacija prema posjetiteljima

- Kontinuirano podizanje svijesti javnosti vezano uz vrijednosti područja, zaštitu prirode i prirodne vrijednosti općenito u Republici Hrvatskoj ili šire s tim povezana organizacija događanja, festivala i sl.
- Izrada komunikacijske strategije ili uspostava kanala komunikacije za posjećivanje i turizam
- Analiza marketinške strategije (*analiza tržišta, definiranje proizvoda i sustava oglašavanja ponuda i usluga*)
- Vizualni identitet i s tim usklađena rješenja za infrastrukturu, materijale i usluge
- Uspostava programa donacija i usvajanja
- Materijali vezani uz promociju

